

Savonlinnan kaupungin hakeutuminen Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin

SL 23.11.2023 § 189

Valmistelija	Kasvatus- ja opetuspäällikkö Tero Tuononen, tero.tuononen@savonlinna.fi, p. 044 417 4303
Selostus	<p>Lapsiystävällinen kunta -malli on Suomen Unicefin kunnille tarjoama kokonaisuus, joka auttaa kuntia tekemään lasten kannalta parempia ratkaisuja niin kunnan hallinnossa kuin lasten arjen palveluissa. Malli on kunnille työväline lapsen oikeuksien edistämiseen. Malli on myös linjassa kansallisen lapsistrategiatyön kanssa. Lapsiystävällinen kunta -malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja Unicefin kansainväliseen Child Friendly Cities -malliin. Suomessa mallia on toteutettu vuodesta 2012 lähtien. Tällä hetkellä 53 kuntaa on mukana mallin toteuttamisessa.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta -mallissa Unicef edellyttää kunnalta riittävällä työajalla resursoitua koordinaattoria ja koordinaatiotyöryhmää, koko kaupungin ja sen eri toimialojen sitoutumista pitkäjänteiseen lapsen oikeuksien edistämiseen, lasten ja nuorten ottamista mukaan lapsiystävällisyyden kehittämiseen sekä lapsia koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon.</p> <p>Unicef tarjoaa mallia toteuttavalle kunnalle malliin liittyvät sisällöt ja materiaalit sekä koulutusta ja digipalvelun kehittämistyön tueksi. Lisäksi kunta pääsee mukaan Lapsiystävällinen kunta -verkostoon sekä saa tukea lapsiin kohdistuvassa päätöksenteon valmistelussa. Mikäli kunnan kehittämisprosessi ja sen tulokset täyttävät mallin kriteerit, saa kunta Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta -selvitys on liitteenä A.</p> <p>Sivistystoimen tehtävänä on ollut selvittää vuoden 2023 loppuun mennessä malliin hakeutumista sekä sen hyötyjä ja vaatimuksia. Sivistystoimi toteaa, että Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallin tavoitteet tukevat Savonlinnan kaupunkistrategian toteutumista ja ovat linjassa sen kanssa. Unicefin lapsiystävällinen kunta -malli voi tarjota Savonlinnalle tukea toimintansa edelleen kehittämiseen muun muassa koulutusten ja verkostotyön avulla. Malliin mukaan lähteminen edellyttää kuitenkin koordinoitua. Savonlinnassa olisi syytä nimetä osa-aikainen (50% työpanos) työntekijä lapsiystävällinen kunta -mallin koordinaattoriksi. Sivistystoimi katsoo, että malliin hakeutuminen on perusteltua, mikäli sille on mahdollista esittää riittävät resurssit vuoden 2024 talousarvioista eteenpäin. Sivistystoimen talousarviossa ei ole varattu lapsiystävällinen kunta -mallin koordinoitukustannuksiin katetta.</p>
Lapsivaikutusten arviointi	Asialla ei ole merkittäviä vaikutuksia.
Yritysvaikutusten arviointi	Asialla ei ole merkittäviä vaikutuksia.
Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Ripatti Mikko
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Savonlinnan kaupunki hakeutuu Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin. Unicefin lapsiystävällinen kunta -malli tukee kaupunkistrategiaa ja sen toteutumista.

Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksi	Kaupunginhallitus/kaupunginvaltuusto
KH 11.12.2023 § 375 575/00.01.03.00/2022	
Valmistelija	Kasvatus- ja opetuspäällikkö Tero Tuononen, tero.tuononen@savonlinna.fi, p. 044 417 4303 Talousjohtaja Tuula Ahvonen, puh. 050 575 803, tuula.ahvonen@savonlinna.fi
Selostus	Sivistyslautakunnan 23.11.2023 § 189 selostus- ja päätösosan mukaisesti. <u>Lisäksi on huomioitava seuraavaa:</u> Kaupungin taseessa oli tilinpäätöksessä 2022 ylijäämää noin 29 milj. euroa ja vuoden 2023 tuloksen ennakoidaan olevan vielä ylijäämäinen pohjautuen talousarviota suurempaan valtionosuustuloon tänä vuonna. On kuitenkin huomioitava, että taseessa puskurina olevien ylijäämien määrän ennakoidaan kääntyvän nopeaan laskuun TA2024 ja TS2024-2027 valtionosuustulon merkittävän vähenemisen myötä. Vuonna 2023 maksettua valtionosuustuloa oikaistaan vuonna 2024. Talousarvioesitys vuodelle 2024 on merkittävästi alijäämäinen. Taloussuunnitelmavuosien tuloksien ennakoidaan olevan myös alijäämäisiä . Jotta kaupungin talous saadaan tasapainoon, keväällä 2024 on aloitettava sopeuttamisohjelman laatiminen alijäämäkehityksen katkaisemiseksi. On huomattava, että vuosien 2024-2027 valtionosuuksien tarkkaa määrää ei ole vielä tiedossa, joten niiden lopullinen määrä voi vielä muuttua ennakoidusta merkittävästikin. Talouskehityksen hidastuminen lisää merkittävästi verotuloihin liittyvää epävarmuutta talousarviovuodelle 2024 sekä taloussuunnitelmakaudelle 2024-2027. Talousarviossa vuodelle 2024 ei ole osoittaa henkilöresurssia tämän Unicef-koordinointitehtävän hoitamiseksi vaan tästä aiheutuisi menolisäys talousarvioon, mikä osaltaan syventää kaupungin talouden alijäämää . Alijäämä tulee vaikuttamaan tarvittavan sopeuttamisohjelman euromäärään. Lapsiystävällinen kunta -selvitys on <u>liitteenä A</u> .
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Laine Janne
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee sivistyslautakunnan tekemän esityksen tiedoksi ja päättää, että Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin ei tässä taloustilanteessa hakeuduta.
Käsittely	Kaupunginhallitus kuuli asiasta hyvinvointi- ja osallisuussuunnittelija Johanna Paanasta. Kaupunginjohtaja muutti päätösesitystään seuraavaksi: Kaupunginhallitus päättää, että Savonlinna osallistuu Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin. Asia annetaan sivistyslautakunnan täytäntöönpantavaksi sivistystoimialan sisäisillä henkilöstöjärjestelyillä ja malli ei saa aiheuttaa lisäkuluja kaupungille.

Tuukka Suomalainen teki Jarmo Tiaisen ja Kirsti Laamasen kannattaman esittelijän esityksestä poikkeavan muutosesityksen: *"Kaupunginhallitus päättää, että Savonlinna osallistuu lapsiystävällinen kunta - malliin. Asia palautetaan uudelleen sivistystoimen valmisteluun siten, että haetaan henkilöresurssi hakemuksen laadintaan ja koordinoitiin kaupungin olemassa olevasta organisaatiosta. Lisäksi valmistelussa tuodaan esille mahdollinen pysyvä kustannusvaikutus."*

Juha Kukkonen teki esittelijän esityksestä poikkeavan muutosesityksen: *"Yhdistyneiden kansakuntien lastenoikeuksien sopimus on ratifioitu Suomessa, ja se tarkoittaa sitä, että sopimus on siten muodostunut osaksi Suomen lainsäädäntöä. Siten ei ole mitään tarvetta erikseen julistautua Unicefin Lapsiystävälliseen kuntamalliin, sillä kuntien on toiminnassaan noudatettava lastenoikeuksien sopimusta ilman, että se erikseen julistautuisi lapsiystävälliseksi kunnaksi."*

Esa Valkonen teki esittelijän esityksestä poikkeavan muutosesityksen: *"Esitän, että hallitus yhtyy sivistyslautakunnan esityksen, hakea Unicefin lapsiystävällinen kunta-malli kunnaksi."*

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys. Suoritettussa äänestyksessä kaupunginjohtajan esityksen puolesta annettiin 7 jaa -ääntä (Sanna Metsälä, Kokko Lea, Valkonen Esa, Pekkonen Pasi, Stenberg Eija, Kilpeläinen Pekka ja Backman Anja) ja Tuukka Suomalaisen esityksen puolesta 3 ei -ääntä (Suomalainen Tuukka, Laamanen Kirsti, Tiainen Jarmo), Juha Kukkonen äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi, että Juha Kukkonen ja Esa Valkosen esitykset raukesivat kannattamattomina.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen kaupunginjohtajan muutetun esityksen.

Toimenpiteet

Sivistystoimi